KASVINSUOJELU-TEOLLISUUS RY

18.10.2021

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

HE 156/2021 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI METSÄTUHOJEN TORJUNNASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Metsätuhojen torjunnasta annetun lain (metsätuholaki) tarkoituksena on metsien hyvän terveydentilan ylläpitäminen ja metsätuhojen torjuminen. Esityksen tavoitteena on päivittää metsätuholakia vastaamaan muuttuvan ympäristön vaatimuksia metsätuhoriskin vähentämiseksi.

Pidämme välttämättömänä toimia metsänterveyden turvaamiseksi ja metsätuhojen torjumiseksi. Tuhojen ennaltaehkäisy on tärkeää. Ennaltaehkäisevä työ on huomattavasti tehokkaampaa kuin torjunta siinä tilanteessa, että tuho on jo leviämässä. Ilmaston lämmetessä tuholaispaine tulee kasvamaan ja tämä on syytä huomioida toimenpiteissä, kuten käsittelyssä olevassa lainsäädännössä ehdotetaan. Ehdotettu lainsäädännöllinen sääntely on perusteltua tähän tarpeeseen, joten kannatamme hallituksen esitystä.

Yhteys kasvinsuojeluainelainsäädäntöön

Metsätuholaissa velvoitetaan torjumaan juurikääpää käsittelemällä kasvatus- ja päätehakkuiden yhteydessä tuoreet kantopinnat juurikäävän torjuntaan soveltuvalla kasvinsuojeluaineella. Esityksessä ehdotetaan torjunnan velvoittavuuden laajentamista koskemaan myös muita hakkuita sekä mäntyvaltaisia turvemetsiä.

Juurikääpä on merkittävä metsien terveyttä heikentävä tuhonaiheuttajaryhmä. Juurikääpä leviää ilmassa olevien itiöiden välityksellä ilman lämpötilan ollessa 0ºC yläpuolella. Ilmaston lämmetessä leviämisriski kasvaa.

Kasvinsuojeluaineiden tehoaineiksi voidaan hyväksyä vain terveydelle ja ympäristölle turvalliset tehoaineet. Kasvinsuojeluaineiden sisältämien tehoaineiden riskit arvioidaan ja tehoaineet hyväksytään yhteisesti EU:ssa ja niitä sisältävät valmisteet kansallisesti (Suomessa Tukes).

Suomessa on juurikäävän torjuntaan hyväksyttyinä tehoaineina urea ja harmaaorvakkasienen itiöt.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) teki maa- ja metsätalousministeriön toimeksiannosta selvityksen urean käytöstä kasvinsuojeluainekäytössä keväällä 2020 (Tukes dnro 1928/00.05.30./2020). Selvityksen tavoitteena oli mm. kartoittaa urean käytön hyötyjä ja haittoja sekä urean korvattavuutta muilla menetelmillä.

Selvityksessä todettiin, että urean käyttö on merkittävästi yleisempää (88%) kuin harmaaorvakkasienten itiöitä sisältävän valmisteen. Tärkeimpinä syinä ovat hinta, aineen käyttömukavuus ja toimivuus Suomen talvisissa ulko-olosuhteissa.

Selvityksen mukaan riskienhallinta urean kasvinsuojelukäytössä on Suomessa hyvällä tasolla ja samalla juurikäävän torjunta on suunniteltu ja toteutettu huolellisesti. Suomen ilmasto-olosuhteet, leudot talvet ja tautipaine tarkoittavat, että kantokäsittelyn merkitys tulee kasvamaan tulevaisuudessa. Todetaan myös, että ei-kemialliset torjuntakeinot eivät yksinään ole riittäviä, mutta niistä voi olla hyötyä kantokäsittelyn rinnalla. Torjuntatarve lisääntyy tulevaisuudessa myös, jos jatkuvan kasvatuksen käyttö lisääntyy.

Urean hyväksyntä kasvinsuojeluaineen tehoaineena on voimassa vuoden 2022 elokuun loppuun. Parhaillaan tehoaineelle ollaan tekemässä uudelleenarviointia. Hallituksen esityksessä (Ympäristövaikutukset 4.2.2.) todetaan, että mikäli tehoainetta ei hyväksytä uudelleen, voidaan urean käyttöä jatkaa aina vuosi kerrallaan. Tästä voi saada harhaanjohtavan kuvan, että kyseessä olisi automaattisesti myönnettävä jatkolupa. Näin ei kuitenkaan ole, vaan tässä tilanteessa käytön jatkaminen kasvinsuojeluaineena edellyttäisi poikkeuslupaa kasvinsuojelun hätätilanteessa. Pidämme tärkeänä, että urean käyttö hyväksytään edelleen, jotta onnistunut ennaltaehkäisy voidaan turvata.

Kasvinsuojeluteollisuus ry

Mari Raininko
asiamies